

III Simposi Internacional del Grup de Recerca LAiREM

"NOVES PERSPECTIVES PER L'ESTUDI DE LA CULTURA MEDIEVAL"

Universitat Rovira i Virgili (Tarragona)

3 i 4 d'octubre de 2013

Saló de Graus

Quan el 1977 Régine Pernoud va escriure el sucós assaig *Pour en finir avec le Moyen Âge*, pretenia rehabilitar davant els ulls del gran públic una època que seguia gaudint de mala fama, i ho feia desmuntant un castell de cartes que amb el temps s'havia transformat en un sòlid castell (medieval) de carreus ben treballats, merlets, i per descomptat oli roent. El mateix objectiu tenien uns anys després Jacques Le Goff (*À la recherche du Moyen Âge*) o Jacques Heers (*Le Moyen Âge, une imposture* traduït al castellà com *La invención de la Edad Media*). Data de fa relativament poc una operació editorial/mediàtica molt discutida (i discutible): el 2010 Umberto Eco editava a Itàlia *Il Medioevo*, una obra coral en 12 volums distribuïts als quioscos. D'altra banda, actualment, proliferen les pàgines web, els blogs, les bases de dades en línia, les revistes digitals, que permeten l'accés obert, a vegades caòtic i en ocasions compulsiu, a les imatges que ens arriben des d'aquesta edat mitjana rehabilitada. Així, savis i aficionats d'aquest període s'atreveixen a muntar cadenes genètiques d'imatges per explicar conceptes, idees o obres que representen tota la complexitat d'aquesta època. Com podem abraçar i utilitzar tota la informació que tenim a l'abast per escriure una història de la creació artística i literària medieval que s'alliberi dels clixés historicistes, formalistes, sense degenerar en una banal recollida de dades, en descripcions més o menys encertades d'allò que tenim al davant, o pitjor encara, en rocambolescos maridatges entre l'antic i el modern? Com podem combinar la metodologia de la investigació tradicional amb la possibilitat d'accedir a aquesta immensa quantitat de dades que fa només alguns anys era impensable?

P r o g r a m a

PRIMERA JORNADA: 3 d'octubre de 2013, dijous. Lloc: Saló de Graus de la Facultat de Lletres. Universitat Rovira i Virgili de TARRAGONA (URV).

9,30–10h.: Inauguració de la Jornada, a càrrec de Josep Sànchez Cervelló, Degà de la Facultat de Lletres i Jordi Ginebra Serrabou, Director del Departament de Filologia Catalana. Presentació dels objectius i participants del Simposi: Francesc MASSIP (Universitat Rovira i Virgili), coordinador del Grup de Recerca SGR 258 LAiREM.

President de Sessió: Donatella Siviero

10,00–10,45h.: *Para no acabar con la Edad Media: reflexiones sobre historia del arte medieval, cultura visual y la Red* a càrrec de Licia Buttà (URV).

10,45–11,30h.: *Sagrat i profà a l'art medieval. Noves vies d'estudi* a càrrec de Daniel Rico Camps (Universitat Autònoma de Barcelona, UAB).

11,30–11,50h.: Pausa

President de Sessió: Daniel Rico

11,50–12,35h.: *La invención del teatro y de la escena antigua en el Medioevo: para una relectura de la iconografía terenciana* a càrrec de Sandra Pietrini (Università degli Studi di Trento).

12,35–13,20h.: *Los set gotxs recomptarem del Llibre Vermell de Montserrat* a càrrec de Maricarmen Gómez Muntané (UAB).

Dinar

President de Sessió: Camilo Fernández Valdeborras

16,00–16,45h.: *La construcción de la santidad y el discurso visionario: un proyecto de investigación interdisciplinar* a càrrec de Rebeca Sanmartín Bastida (Universidad Complutense de Madrid).

16,45–17,30h.: *Nuevas perspectivas para la construcción del femenino social en la Edad Media* a càrrec d'Almudena Blasco Vallés (UAB).

17,30–17,50h.: Pausa

President de Sessió: Almudena Blasco

17,50–18,35h.: *Els personatges femenins en les consuetes mallorquines (Ms. 1139, Biblioteca de Catalunya)* a càrrec de Lenke Kovács (Universität Bremen).

18,35–19,20h.: *Miradas al “espectáculo trobadoresco áulico” de Alfonso X (1252-1284) en el speculum de los códices historiados de las Cantigas de Santa María (CSM) como summa artis medievalis* a càrrec de Camilo Fernández Valdeborras (Universitat de Barcelona).

* * *

SEGONA JORNADA: 4 d'octubre de 2013, divendres. Lloc: Saló de Graus de la Facultat de Lletres. Universitat Rovira i Virgili de TARRAGONA.

President de Sessió: Lícia Buttà

9,15–10h.: *Desficcionalización e invención de mundos en la narrativa medieval de área ibérica* a càrrec de Donatella Siviero (Università di Messina).

10,00–10,45h.: *Noves perspectives per l'estudi del teatre medieval: el material etnogràfic en la llarga Edat Mitjana* a càrrec de Francesc Massip (URV).

10,45–11,30h.: *La transmisión de los textos y las vías de las imágenes: un recorrido divergente* a càrrec de Marco Piccat (Università di Trieste).

11,30–11,50h.: Pausa

President de Sessió: Maricarme Gómez Muntané

11,50–12,35h.: *La melodía del Exultet iam angelica en la Catalunya medieval* a càrrec de Kathleen Nelson (Universitat de Sydney, Austràlia).

12,35–13,20h.: *Una fiesta de locos medieval en un manuscrito tardío del México independiente* Oscar-Armando García Gutiérrez (Universidad Nacional Autónoma de México, Mèxic D.F.).

Dinar

President de Sessió: Francesc Massip

16,00–16,45h.: *Algunes consideracions sobre La Faula de Guillem de Torroella* a càrrec de Llívia Palliso Alentorn (URV).

16,45–17,30h.: *La pell de l'onso: la disfressa prohibida* per Eloi Ysàs Trias (URV)

17,30–17,50h.: Pausa

17,50–18,35h.: Taula Rodona *Noves perspectives per l'estudi de la cultura medieval*. Tots els ponents.

18,35h.-19,45h.: Reunió del LAiREM.